

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 27 Iuliu 1884.

II.

Să ne luminăm.

Mișcăm, d. e. toate petrele ca într'un cerc luminat să se aleagă de protopop unul dintre puțini nostri bărbați teoretice calificați, în speranță, că alesul în protopopiatul seu va împlini în toate direcțiunile sublima sa chiemare și detorință; în speranță, că prin urbanitatea și prin tactul seu va câștiga simpatiile oamenilor, cu cari are să conluere, și că înarmat cu iubirea și increderea comună cu zel și devoțiune, va lucra cu sporiu din di în di la înaintarea stării biserice și a scoalei, la îmbunătățirea sorții poporului din satele cercului seu.

Însă în scurt timp ne vedem amăgiți și înșelați în speranțele noastre; căci noul protopop este numai teoretice calificat, și mai mult nimic.

El în loc să câștige simpatii prin procederea și prin maniera sa, perde și acele puține spriginiri ce a mai avut; se face neplăcut; ajunge neputincios din simplul motiv, că el nu este plămădit pentru marele oficiu de nemăsurată importanță, care i s'a pus în spate la neîntemeiata sa rêvnire și din cameradărie.

Perdere în acel cerc este neîncungiurată. Poate, că trebile nu vor merge chiar înderăpt, însă și stagnarea lor este o pagubă enormă, care crește cu atât mai mult, cu cât mai mult durează acea tristă stare în protopopiatul respectiv.

Numele sunt odioase. Noi cunoaștem și oamenii și locurile, și nu scriem contra acelor oameni, ci pentru ei în interesul nostru al tuturor.

Tot aceste am putea dice și despre câte un pretor din câte un cerc românesc, pre care românii s'au făcut luntre, punte, ba s'au și supărat unii cu alții, pentru ca să l aleagă contra altui român mai vechiu și mai probat funcționar.

Chiemarea unui pretor român într'un cerc curat românesc asemenea este foarte mare, însă cu atât mai ușoară, fiindcă i stă la dispozițiune cel mai eficace mijloc, puterea executării.

Datorința unui pretor nu este numai, inflat și cu teremtete pre limbă față de oamenii sei pacinici și vrednici, a scoate cu strașnicia dările și a da feciori la cătăniă; el are încă multime de datorințe omenesci și creștinesci spre ridicarea stării morale și materiale a populațiunei.

Toate le poate împlini astfel, în cât la expirarea periodului funcțiunii sale, se poată linisc și mulțămît reprivi la faptele sale să poată cu deplină conștiință și cu frunte ridicată da seamă țerii și

poporului despre faptele sale, numai să voiască, să nu-i lipsească bunavoința, zelul curat și simțul de dreptate și legalitate.

În aceeași pusețiune se află și notariul față de comuna sa.

Bine scim cât îndemnăm, și cum se espun adeseori bieții țărani vecsați și ispițiți, ca la eventuale alegeri să se aleagă de notariu în comunele române oameni calificați, lucrători și conștiințioși în speranță, că la multele și deosebitele ocațiuni date să lucre și să lupte, în rînd cu cei ce l-au ridicat, la înaintarea și bunăstarea poporului și a instituțiunilor sale întemeiate cu multă sudoare și jertfă.

Și totuși, durere, cât de des se întîmplă tocmai contrariul și chiar la lucruri esențiale fie din frică fie din prea mare umilință, așa încât de multe ori și cade greu pentru sfatul și îndreptariul dat poporului la alegerea unui astfel de notariu sau ampoiolt.

Notariul, care împlinesce cu conștiință detorințele sale, procede într'u toate conform legii și dreptății, n'are să-i fie frică, n'are lipsă să se umilească, poate privi liber în ochii ori și cui, eară spriginul alegătorilor sei nu-i va lipsi nici cînd.

Numai acestea putem dice și despre ampoioltii magistratelor și ai comitatelor. Funcționarul, care pre căi viclene ajunge la postul de funcționar nu numai pentru ca să poată trăi el, uitînd de chiemarea și datorința sa, acela nu-i vrednic nici de pîrgariu la acel oficiu.

Dacă cutare calfă sau învățacel de meserie dobîndesce vr'un ajutoriu, de care are lipsă, fie cât de mic, tocmai ca peșcele de apă, și este de mult lecuind spre plătierea la asociațiune sau prin ea, atunci nu este spre ajutorarea sorții, dacă acel ajutoriu se poate ridica numai după mai multe complimentări și alergături.

Cassirul sau respectivul funcționar nu este ales și remunerat numai pentru a arăta unuia și altuia ce domn mare și puternic este el, ci pentru alte lucruri, pre cari cu toții le cunoaștem prea bine.

Apa, focul, grindina, locustele câte pagube causează în moșia singuraticilor și a comunelor întregi în fie-care an. Să ne întrebăm, noi învățații, câți am dat ajutor macar cu sfatul, cu cunoscințele noastre sîrmanului nepricepătoriu, pentru ca să câștige mai ușor și mai iute ușurarea prin iertarea din contribuțiune preserisă și normată în lege; și prin aceasta să contribuim, fără spese, fără jertfă la ameliorarea la îndreptarea sorții țăranelui nostru.

tatea lor totdeauna i-a pus în pîcoare. În timpul din urmă s'au apucat și de reconstruirea frumoasei biserici, carea încă au cădut victimă unui astfel de foc teribil.

Locuitorii, oameni sănătoși și destoinici, se ocupă cu cultivarea vestitului cîmp al pâinii, cu viticultura, cu lemnăritul, și cu cultivarea vițelor de via.

Vinerenii trăind toți în pace și în nisuința de a înainta, ne îndreptătesc la cele mai frumoase speranțe.

În depărtare de o jumătate de oară dela Vinerea, se întinde la poala carpaților înfrumusețați cu păduri dese, vechia comună grănițerească Cugiriul sau Cu-gir, cu preste 2000 români, și puțini funcționari și lucrători, aplicați la fabrica erarială de fer și oțel, unde se produc sape, grape, coase, și pluguri, cari pot concure cu primele fabricațiuni din Stirea în privința calității.

Nu departe de biserica cea frumoasă se află scoala grănițerească bine instituită și asemenea bine frecventată sub conducerea unui docente calificat și vrednic.

Locuitorii, un popor bun și sîrguincios, se ocupă cu agricultura, cu lemnăritul și oieritul.

În timpul din urmă românii au înființat și o casină cu statute aprobate, ceea ce ne spune, că în Cugir oamenii știu carte și rîvnesc a ceti, a se desvolta.

Politică fără stare morală și materială cât de bună cu anevoie se va putea face cu efect.

Comitetul nostru național permanent, care este datoriu să urmeze și să stea în neîntreruptă legătură cu toate vinele și mișcările poporului nostru, împlinesce oare ca atare cel puțin a decea parte din sînta și prea importanta sa chiemare.

Nu putem să credem dacă vom considera, că de cauza românilor din Ocna-Sibiului nici măcar atîta nu s'a interesat până acuma, cât e vîrfel pîrului din capul lui pleș vodă. Și apoi brutalisarea ocnenilor negreșit se ține de sfera de activitate a unui comitet național, cu atât mai vîrtos că românii din Ocna sînt pasivisti cei mai vechi. Sum convins că la eventuala pertractare a cauzei în congregațiunea Aiudului, comitetul național în conțelegere cu românii din acel comitat va împlini chiemarea sa.

Însă să sfîrșim deocamdată.

Fără îndoială este mult foarte mult de lucru încă până rîrim propria noastră holdă frumoasă de multimea polomidei; până ce putem vorbi de adevărată îndreptare a sorții.

Toți avem de ajuns de lucru până ce ne împlinim fie-care datorința.

În sfîrșit însă, soarta poporului nostru o putem făuri și îndrepta în mai bine, în mai suferitoare numai și numai; dacă fie-care dintre noi amăsurat puterilor și capacității sale împlinesce conștiințios și deplin chiemarea și datorința sa acolo, în locul și postul în care se află; pentru că nu este pozițiune din care să nu poată fi omul folositoriu.

Cu lucru neîntreg, cu activitate fără zel curat și cu dușmăni nî ne vom făuri nici cînd altă soarte.

Fie-care din noi dar să împlinim cu scumpătate datorința noastră, să lucrăm căci numai lucrul este viață, numai lucrul face pe om om.

Revista politică.

Evenemîntul cel mai însemnat la noi este convenirea Maiestăților Lor împăratului Germaniei și a împăratului-rege al nostru la Ischl, ce a avut loc alaltăeri 25 Iulie.

Aceasta convenire e privită, de toate țările ca o garanță nouă de pace pentru Europa. Importanța acestei întreprinderi se mărește și prin împregiurarea că la aceasta ocaziune au fost chiemați și ministrul nostru de esterne contele Kálnoky și ministrul-preșident al Ungariei Tisza.

Foile maghiare sînt foc asupra pressei române din Ungaria, căci aceasta cutează a se apara în

Comuna însăși are venituri anuale frumoase, preste 10,000 fl. v. a.

Și grănițerii și comuna lor ar sta cu mult mai bine, și ar face mai considerabile progrese, dacă erariul nu iar fi năpădit și pre ei cu procese, întentate din senin spre a le lua munții, pădurile și drepturile de păgunit și de lemnărit.

Comuna Cugir, în vechiul scaun al Orăștiei, înainte de ce s'a străformat în comună grănițerească a fost comună liberă, nejobăgită, și ca atare a avut în proprietatea și posesiunea sa exclusivă și neconturbată mai mulți munți și păduri estinse.

La înființarea grăniței areva Cugirului a ramas și mai departe areva sa eschisivă ceea ce s'a întărit și prin documente și decrete împărătesci, cu atât mai vîrtos, că grănițerii au făcut multe și mari servicii tronului și împărăției.

Sunt familii, din a căror sin în curs neîntrerupt de 130 ani au fost și sînt ostași în armata țerii și a împăratului.

După desființarea institutului grănițereșc, areva strămoșască a comunei și drepturile nemărginite ale singuraticilor grănițeri în timpul guvernului din Viena, n'a atacat'o nime, cu atât mai puțin statul.

Însă guvernul din Pesta a început și încearcă pre toate călile a despoia Cugirul și pre grănițerii cugireni de areva și de drepturile lor străbune, se-

FOIȚA.

Impresiuni neuitate.

(Urmare).

II. Dela Sibiu la Bătrâna.

Nu mai pre această cale, înfrățiți sincer, și solidar se poate înfrunta și se poate învinge cu succesul dorit primeșdia, ce amenință pre ambele popoară în tot ce le este mai prețios, în limba și existența lor națională și liberă.

La apa Vinerii, cîrnind în stînga din drumul țerii spre apă la deal, ajungem, la comuna română foarte vitală, însă mult ispitită, Vinerea (Felkenyér). Comuna, — cu preste 2000 români lucrători și întreprindători, cu scoală frumoasă, cu fireze de scînduri, — zace în mîenosul cîmp istoric „al pâinii”, unde acum 400 ani popoarele solidare din Ardeal, ajutate de viteazul chinez bănățian Pavel, au putut trînti la pămînt pre puternicul și înfricoșatul dușman comun, apărînd și mîntuind țeara Ardealului și autonomia sa.

Ce mare deosebire este între „Cîmpul pâinii” și Mohács.

Vinerenii des au suferit de focuri, provocate mai cu seamă din negrige, cu toate acestea vitali-

contra atacurilor, ce și de și le varsă toile maghiare asupra noastră când dintr-o cauză când dintr'alta. Cu deosebire și varsă veninul foile maghiare asupra „Tel. Rom.” pentru primul nostru articol din Nrul 82. „Budapesti Hirlep” luând ansă din articolul nostru vine și propune guvernului: ca față cu presa naționalităților să imiteze pre Anglia; și să aducă din când în când (d. e. pe timp de 2—4 ani) legi, prin cari fără vătămarea libertății generale (modificarea legii de presă din 1848) să înfrâneze și sugrume presa naționalităților, și astfel să delăture răul, ce vine asupra patriei din partea naționalităților.

Va se dică cu alte cuvinte: foile maghiare să aibă libertate după plac, a ataca, vătămă și batjocori naționalitățile din patriă după bună voia lor, ear ale noastre să nu cuteze a-și ridica vocea întru apărarea naționalității noastre, căci altcum redactorii lor vor fi trimiși la pușcărie, ear foile sugrumate. Frumos concept de libertate! Numai cu Dumnezeu înainte, scopul și așa nu-l veți ajunge. Fostau timpuri când noi românii n'aveam nici o foaie, care să ne apere, dar pentru aceea simțul național tot nu s'a putut năduși.

„De n'a perit românul, când trei se oblegară s. c. l.” — Ar fi timpul; ca frații maghiari să-și vină în ori și să vadă, că „ce ție nu-ți place, altuia nu face”.

Conferența din Londra s'a disolvat fără rezultat. Anglia nu s'a putut înțelege cu puterile europene. Între aceste puteri Franța a fost care a făcut Angliei mai multă opozițiune.

La rândul seu am fost luat și noi notiță, că jidovii din România se pregătesc cu gloatele a părăsi țeara și a emigra în alte părți ale lumii, cu deosebire în America. Ni se părea lucru ciudat, ca să se întâmple în Europa un eveniment atât de însemnat (?) fără ca să se bată alarmă. De ce ne-am temut nu am scăpat. Un telegram din Londra din 4 August vestesce lumii: că Lordul Fitzmaurice, sub-secretar parlamentar al ministrului afacerilor streine, răspundând unei întrebări a d-lui Worms, dice că i se pare îndoișcă legea votată în România contra comerțului ambulant vecesează pe israeliți, și să fie în realitate o violare a art. 44 din tratatul din Berlin; cu toate acestea se va informa dacă israeliții atât de împedecați în comerț lor, se ved forțați a părăsi România.

Foile din România n'au întârziat a da răspunsul convenit acestei întrebări a dlui Worms.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman.”

Brașov, Iulie 1884. Dle Redactor! Timpuri grele, zile amare și furtunoase apăsau odată grumăzii națiunii noastre! Provedința însă nu părăsește pe cel ce răbdă până în sfârșit. Norii negri au început a se subția, cerul a se însenina, atmosfera deveni mai ușoară și mai recoritoare, — ear cei înădușiți, fiindu-le permis a gusta și ei din bunătațile, de cari se bucurau numai cei ce aveau piciorul pe gâtul lor, își ridicară fruntea veselă și plină de viață și căutând în giur de sine cu încredere, își încordară toate puterile și se puseră pe lucru căci sciau ce le trebuie; — li se deschisese

culare, ceea ce a provocat procese cerbicoase, cari astăzi curg cu toată puterea.

Un astfel de proces a intrunit la începutul lui Iuliu a. c. o comisiune numeroasă în Cugir. Era delegații judecătoreiei din Oreștie, procurorul de stat din Sibiu, forstierul erarial, avocatul comunei și delegații comunei: primarul Dubleș, cassirul Berian, ospitalul notariu Herlea și un jurat cu duoi pângari.

Avea să se facă ocaziunea judecătorească la fața locului în munții de ceartă. Martorii comunii a fost avertați a aștepta fie-care la locul respectiv despre care avea să depună faziunea sa.

În ziua stătoritiei des de dimineață toți, proveșți cu îmbrăcămintea de munte, călțuni comodi cu țurci lungi și haine calde, am pornit călări pre nesce cai mici, răbdurii, însă de o construcțiune osoasă, tare; cai ardelenesci crescuți în cărările și potecile munților înalți.

Înainte, drept conducătoriu călărea gornicul de pădure, bătrânul Ioan Ștefănescu, om de aproape 80 ani, înalt robust, cu părul ca argintul, cu fața rumenă și veselă; un rar exemplar de om bătrân. Apoi urmau membri comisiunii unul după altul, și în fine pângarii și măciucașii cu țolele grele și cu desăgiiu cu merindea.

Trebuia să ajungem în muntele Prihodăisce.

Tot la deal, foarte la deal, printre păduri de de fag și gorun, de pre un vârf de deal pre celalt,

numai prospectul de libera mișcare spre progres, puteau privi lumina, le era ertat a tinde spre ea dar nu o aveau, deci după lumină năsuiau, căci lumină le trebuia. Timp scurt le-a trebuit și focare de lumină se și ridicară în toate părțile. Unul din acestea fu plântat și în Brașov — gimnasiul rom., carele esistă de preste 30 de ani. Cu toate că până atunci românii nu văduseră lumină românească, erau totuși însuflețiți și pătrunși de aceasta până la măduvă. S'au jertfit bătrânii noștri, și-au scăt puterile sufletesci, trupesci și bănesci nu pentru dănșii, ci pentru următorii lor. Nu era ființă românească, carea să bârfească cătuși de puțin asupra unor întreprinderi ca acestea.

S'au înființat atunci numai scoale primare și gimnasiul complet; mai târziu — ca o dovadă laudabilă, că influința binefătoare a scoalei deja întemeiate asupra inimilor românesce și-a avut efectul seu nedisputabil, — mai târziu dic, vădura oamenilor că numai cu gimnasiul nu se satisface decât numai în parte pretensiunilor culturale ale poporului nostru, se opintiră din nou și mai adăuseră încă scoala comercială; mai alipiră la un cap și la celalalt al edificiului încăperi prin zidire nouă, înființară scoala reală, apoi înmulțiră clasele de fetețe la un număr de cinci, — toate dovedesc o stare de înflorire a scoalelor brașovene române. — Astfel pe atunci.

Astăzi nu mai puțin me aflu în plăcuta poziție, a constata același spirit cutezătoriu în direcțiunea înfloririi acestui institut cu menițiunea înaltă. Două împregiurări me îndreptătesc a afirma aceasta cu toată mândria. Corpul învățătoresc dela scoalele primare studiind împregiurările, între cari trăiesce masa poporului nostru brașovean și în specie celui din Scheiu, așternură încă din anul scol. trecut (1882/3) o reprezentanță către corporațiunile administrative ale scoalelor noastre centrale pentru întocmirea scoalei de fetețe într'un mod mai corespunzătoriu, față de cultura atât intelectuală cât și morală și socială ce se recere pentru poporul de aici. Corpurile administrative, conscie de necesitățile culturale ale poporului, făcură dispoziții pentru executarea propunerii corpului învățătoresc numit mai sus; astăzi soartea scoalei noastre de fetețe este pe calea de a obține cele mai radicale și nobile schimbări, despre cari voi relata la timpul seu. Onoare băbaților, cari compun numitele corporațiuni administrative! În anul scol. deja expirat, corpul învățătoresc sus memorat, tot în considerațiuni la pretensiunile impuse de starea intelectuală a masei crude a poporului din Brașov, a înaintat o nouă rugare la Eforia respective la Delegațiunile scolare pentru introducerea unei nouă reforme a scoalelor primare și anume, a scoalei de băieți cu un plan după care se poată fi primiți în clasele medii elevii clasei a IV-a, ear cei cari nu se vor înscrie în una din primele clase a scoalei medii, să fie constrânși a urma mai departe în clasa a V primară, în care să primească o cultură corespunzătoare cu condițiunile vieții de toate zilele a poporului. Corpul învățătoresc ca unul ce are de a îngriji de cele ale instrucțiunii, și-a implinit numai o datorie impusă de chemarea sa și în sfera sa de activitate. Corpurile administrative earăși la rândul lor și în sfera lor de activitate n'a întârziat a satisface și de astădată cererii bine motivate a corpului învățătoresc, și în modul acesta cu începutul anului scolastic 1884/5 vom avea școală populară superioară în tot înțelesul cuvântului, —

urcând fie care deal călărind în serpentine scurte, pre o cărarușe îngustă, bătută de copitele cailor între rădăcinile arborilor și pausând tot la cinci minute.

Nu puteam deajuns admira tăria, răbdarea și securitatea osoșilor cai de munte la fiecare paș ce făceau. Ai să stai numai liniscit pre cal să-l lași după voia lui, fără al direge și fără al hățai, și vei călări și trece fără cea mai puțină primeșdie preste locurile cele mai anevoioase.

Ți s'ar părea, că nui cu puțință a se urca cu calul în vârful acestor dealuri, și totuși se poate; ba oierii și earna, când toate potēcele și cărările sunt năpădite de o zăpadă de un metru, încredându-se cailor, comunică și sunt siliți a comunica pre aceste locuri cu frunțile în nuori.

Precât e de ostencios, pe atât de mândru și plăcut a te urca prin aceste păduri seculare în vârful munților. Timpul e favoritor; aerul și mirosul arborilor, al florilor și al ierburilor este dumnezeesc. Simți cum suge plămâna cu cupa plină acest parfum recreator, cum circulă prin vine și priesce trupului. Eară concertul paserilor înveselesce inima și sufletul.

Pare că întineresci și te întăresci din minut în minut.

În dreapta și stēnga noastră vedem pre câte un plaiu sau coastă ridicându-se odăi cu sălașuri,

unica școală confesională română de felul acesta — pecăt e sciut — în toată archidieceasa Transilvaniei, și aceasta — ca o nouă dovadă, cumcă corpurile administrative a le scoalelor noastre de aici plinind astfel de lacune, cerute de corpurile didactice și basate pe împregiurările poporului, se află la înălțimea chemării lor. Toate acestea și altele de acestea se fac tot pentru fericirea spirituală și nemijlocit pentru cea materială cu deosebire, a poporului nostru din Scheiu, despre care aflu de prisos a-i mai releva legioanele de defecte. Întregul corp didactic (în mărime de 34 de profesori) dela institutul numit și-a îndreptat atențiunea cu toată serioșitatea pretinsă de importanța lucrului, asupra punctului arătat, jertfind atât timp cât și osteneală, numai și numai, ca să se ajungă sublimul scop de a se ridica și poporul din Scheiu la un nivel de cultură, la care ne împinge timpul și înaintarea ce o fac celelalte națiuni conlocuitoare. În schimb pentru aceste jertfe însă nu numai că n'au fost remunerați după măsura muncii lor, dar nici de aceea nu se învredniceau, ce le oferea legea atât bisericească cât și a statului. După ce se îngreunară condițiile de viață prin scumpetea tuturor articulelor de subsistință, se vădura necesități și profesorii scoalelor numite a cere satisfacerea pretensiunilor lor legali deocamdată măcar în parte. Își ridicară vocea pentru ceea ce erau îndreptățiți a cere, și-a fost de ajuns a se escita ferbere tocmai între aceia, pentru cari și deseacă puterile lor spirituale. Corpurile administrative — Eforia și delegațiunile scolare — constată necesitatea de a se da de astădată cel puțin relute de cuartir pentru profesori, dacă nu eartă mișloacele materiali a li se face și alte îmbunătățiri impuse de lege. Decisiunea s'a adus în înțelesul acesta, dar — ce se vede? — nici măcar pentru atâta nu permitea starea materială a institutului. Hotărâră mai departe a cere acoperirea acestor erogate prin contribuirea în proporțiune dreaptă din partea proprietarilor scolare, cari sunt biserica s-tei Treimi din cetate și a s-tului Nicolae din Scheiu. Urmarea naturală ar fi fost însă, ca suma corăspunzătoare pentru această rubrică, să se pună în bugetul scoalei; ear — pentru echilibrarea acestui buget — să se înainteze toată afacerea la respectivele comitete și epitropii parohiale pentru de a se pune simplu aceste cheltueli în bugetele bisericilor numite. Aceasta ar fi fost calea cea mai simplă și naturală totodată.

Dacă s'a înaintat rugare la sinoadele parohiale respective aceasta s'a făcut — se dică — la indemnul unora chiar dintre membri corporațiunilor administrative scolare cu ce scop — nu se scie; se poate că din buna credință cum că așa e bine; destul atâta, că poporul a fost inspirat a lupta în direțiune contrară cererii precum s'a și întâmplat. Numai așa se poate esplica împregiurarea că ședința sinodală, la care avea a se aduce spre desbatere aceasta cestiune a fost cercetată de popor mai mult de cât ori când dealtădată. Cu care ocaziune — pentru ca să se înstreineze poporul cu atâta mai mult dela școală — prin rostul d-lui Anton Purcărea, a fost agitat prin pretestul că tot pentru cei ce trăesc mai ușor (!?) adecă pentru profesori se îngrigesc oamenii dela conducere; dar pentru popor, care e strēmătorat și lipsit de ajutoare, nu se îngrigesc nimenea; cu bannii aceia (1500 fl.), cari se venea pe partea bisericeii stului Nicolae din Scheiu, mai bine ar fi se să ajutoreze oamenii scăpătați ear nu cei ce au din de-

stâne, grașduri, împregiurul lor curțile și grădinile cu garduri înalte din pari de gorun contra lupilor și vulpelor îndrăsnețe.

Aceste oașe sunt proprietatea senguraticilor oieri, români aședați acolo de prin comunele învecinate, cari acolo trăiesc și și petrec zilele cu turmele lor de oi și ciurdele de vite și cu economia de oi, earna-vara, până la adēnci bătrânețe, nesciind de alt medic și apotecă, de cât de aerul și apa, cari vindecă toate.

La biserică merg în satul cel mai aproape odată într'un an, la pasci sau la rosale, sau la vr'un alt prasnici anunit și mai însemnat.

Cu toate aceste oamenii sunt sēnătoși, robusti evlavioși și șērguincioși.

Unde află el biserică mai mândră, mai măreață ca locul unde se află, coperit cu boltitura nesfērșită a cerului; unde cea mai lină mișcare i arată atotputernicia nemărginită a lui Ddeu, i umple peptul cu pietate, și i pleacă genunchii spre rugăciune și mulțămire.

Aici în vârful munților depărtați ca și pre valurile mării înfuriate, vede limpede vermele de om cât este el de mare slab pitic.

(Va urma.)

stul cu ce trăi. (!?) Dl A. Purcărea 'și uită, că d-sa a fost miluit mai mult prin astfel de ajutoare dela biserică, și prin alte înlesniri precum: prin stipendiarea unui fiu al seu, prin oferirea internatului lui Cristurian, ba dânsul e chiar membru al casinei fără de a plăti de mai mulți ani măcar o para chioară și cu toate acestea mai are cutezanța a face agitațiuni prin astfel de mijloace.

De aci se poate vedea, ce idee au midiocritățile despre școală. Ei cugetă, că dacă edificiul școlii e pompos, atunci fala lor cu astfel de școală este întemeiată, ear profesorii, cari în realitate sînt singurii factori, cari fac din școală aceea ce numim întradever școală, — dacă vor fi la înălțimea chemărilor lor s'au nu, aceea e pentru ei indiferent.

Din acest incident se poate vedea destul de lămurit că — deși s'au dovedit până acuma un zel deosebit în direcțiunea înfloririi institutului nostru cultural de aici în toate privințele, — prin nesuficiențele mijloace materiale de cari dispune acela și prin reînță unor oameni scurt vîdători, ne aflăm însă într-o perspectivă, carea numai rezultate favoritoare nu poate aduce pentru poporul nostru cel mult cercat. Ar fi trist când s'ar lucra în direcțiune destructivă din partea noastră ca următorii bătrânilor noștri, cari au jertfit totul pentru promovarea culturală nu a lor ci a noastră și a următorilor noștri.

Ar fi multe de spus aici, dar cele atinse mai sus în treacat cred, că vor fi de ajuns, ca să i se lămurească ori-cui această stare a lucrului și întru cât nu se poate completa la acest loc. G.

Depe valea Arieșului. Dle Redactor! Lupta de existență manifestată până la atîta evidență între toate popoarele locuitoare pe acest glob pămîntesc, nu a fost atît de pronunțată ca în vremurile noastre de acum.

Au existat și încă lupte înverșunate în timpurile vechi, acele lupte însă nu au asemenare cu cele de acum. Precînd atunci 'și cercau în resbel fortele diferite popoară, astăzi se luptă cu înțelepciunea. Acele popoară devin stăpîne care sînt mai înțelepte sau, vorbind după limbajul științific, cari s'au avîntat la un grad mai înalt de cultură; din contră acele devin stăpînite cari stau pe o treaptă mai inferioară de cultură.

Mîneacă din acest principiu ori și care român adevărat ceea ce trebuie să dorească din inimă curată este, ca să-și vadă blîndul seu popor între popoarele știute și recunoscute de popoare culte. Dorința aceasta este justă, cu atît mai vîrtos cu cît e recunoscut chiar și de streini că românul din fire sa este dotat cu multe aptitudini raționale.

Este necesar însă ca ceea ce este în natura românului să o dezvoltăm și ceea ce i lipsește să ne străduim ca să și-o câștigim.

Un adevăr însă stă mai presus de toate, că multe trebuiesc îndreptate până cînd se putem dice cu inimă liniscită: „eată-ne ajunși la scopul după care alergăm.“ Aceasta însă nu are să ne descuaragieze bine sciind, că silința toate le învinge și că „activitatea e viață, lenevirea e moarte.“

De altcum ceea ce trebuie să ne mîngăie este viul interes ce-l desvoaltă o parte din inteligența noastră pentru a-l ridica din ignoranța seculară în carea l-au împins vitregitățile timpului.

Conștiința națională s'a deșteptat ca nici odată în poporul nostru ei sînt de firma speranță, că mai curînd va accepta să-i apuna steaua vieții sale decît să renunțe la individualitatea sa ca națiune.

Remîne însă în sarcina ori cărui român adevărat ca să-și folosească puterile sale numai pentru ridicarea dîlnică a poporului nostru.

Conșcii de aceasta datorință și noi cei pe cari soartea ne-a aruncat în frumosele ținuturi de pe valea Arieșului, trebuie să ne străduim după posibilitatea de a contribui la progresul poporului nostru — în care numai adevărul mărturisind — a străbătut puțin încă rațele științei. Cu esecțiunea unor locuri, școlile noastre nu se află la înălțimea timpului de astăzi. Las că aceasta am putea-o dice mai despre toate școlile românești dară totuși cred că sînt unele locuri, pe cari le-am pune cu mult înaintea școlilor noastre. Să lucrăm însă pentru îndreptare ca mai pretutindenea, și sperăm dară că în curînd ne vor satisface așteptările.

Ceea ce însă me pune mai mult pe gînduri este puținul interes ce se arată față de cultivarea ulterioară a tinerilor, cari au terminat deja cu școala poporală. Trece un an doi și nu mai poți recunoaște intrînsul vre-o urmă lăsată de școală. Aceasta este dureros, cu atît mai vîrtos cu cît oamenii se desmîntă a nu-și mai da copii la școală după ce nu vîd nici un fruct. Numai atunci cînd învățătorilor noștri le va succeda a deștepta în copii gustul de cetire, de ocuparea cu studiu privat, putem

spera un progres îmbucurătoriu. Mai este încă o împregiurare, carea contribuie la stadiul nostru de acum în privința aceasta adică lipsa de cărți populare pe cari cetindu-le se le și poată exploata în folosul lor. Sperăm însă că nu va mai trece încă mult timp, până cînd toate aceste scăderi se vor îndrepta; timpul acela dorim ca să sosească cît se va putea mai iute căci se simte o necesitate imperativă.

Afară de acestea mai există încă o scădere pe aici prin țeara noastră nu așa greu de delăturat numai să nu lipsească voința celor chemați.

Foarte puțini sînt tinerii noștri, cari continuă studiile mai departe la gimnasiu sau universitate, sau și dacă merge cineva, le întorcede cînd e lumea mai dragă, și se întorcede acasă, cultivîndu-se astfel semidoctismul atît de periculos. Nu lipsa de mijloace este doară cauză, ci ruginita credința a românului după care dice „cum au trăit moși de strămoșii mei va trăi și fiul meu.“

Se află în adevăr și oameni de aceia cari dispun de o stare bună, căci deși locurile sînt sterile totuși ca oameni laborioși ce sînt, își agonisesc cele de lipsă.

Apoi e știut că românul dela fire se îndestulește cu puțin și aceasta se poate observa și la mîntenii noștri.

Ar trebui ca preoții noștri să ajute în mult cu sfatul în punctul acesta îndemnînd pe cei mai cu stare, să-și trîmîță copii și la studiu mai departe, căci pre la noi poporul e foarte aplicat a urma sfaturilor preotului cu deosebire dacă au aflat că acesta le voese numai binele. Termin cu firma speranță că în viitoriu voi vedea strălucind cu splendoare mai multe stele luminoase pe firmamentul ce planează de-asupra ținuturilor romantice de pre lîngă apa cristalină a Arieșului. S.

Program

pentru adunarea generală a XXIII. a „Asociațiunei Transilvane pentru literatura română și cultura poporului român,“ care se va ține în 17/5 și 18/6 August și zilele următoare a. c. în Orăștie.

Ședința I. în 17/5 August.

1. Ședința se va deschide la 10 oare prin presiul ordinar.
2. Apel nominal al membrilor Asociațiunei, cari au drept a participa cu vot decisiv.
3. Esmiterea unei comisii de 3 membri pentru încasarea de tace dela membri vechi și dela cei, cari vor voi a se înscrie de nou.
4. Raportul comisiei de înscriere, amintite în punct precedent.
5. Raportul general al comitetului despre activitatea sa în decursul anului trecut.
6. Presentarea proiectului de buget pentru anul 1885.
7. Insinuarea propunerilor și a eventualelor interpelări.
8. Alegerea unei comisii de 5, pentru examinarea proiectului de buget, și a unei comisii de 5, pentru studiarea propunerilor.
9. Cetirea disertațiunilor insinuate.

Ședința II. în 18/6 August.

1. Autenticarea procesului verbal al ședinței precedente.
 2. Raportul comisiei pentru înscrieri și încasări.
 3. Raportul celorlalte comisii, esmise în ședința I-a.
 4. Alegerea controlorului.
 5. Dispozițiuni pentru autenticarea procesului verbal al ședinței a II-a.
 6. Continuare cu cetirea disertațiunilor.
 7. Defigerea locului și timpului pentru fitoarea adunare generală.
 8. Încheierea ședințelor adunării generale.
- Din ședința comitetului Asociațiunei, ținută în Sibiiu la 8 August n. 1884.
- Iacob Bologa m. p., vice-președinte. Dr. D. P. Barcianu m. p., secretar.

Program

pentru festivitățile ce se vor arangia cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român din Transilvania, întruninde în Orăștie la 16—19 August 1884 st. n.

1. Primirea comitetului central din Sibiiu.
2. Convenire amicală în pavilionul de pre promenada orășenească eventual în sala dela „otelul Național“ la 7 oare seara.
3. Servit divin celebrat în bisericile române de ambele confesiuni la 8 oare a. m.
4. Ședința adunării generale în biserică greco-orient. la 10 oare a. m.
5. Producțiune musicală în sala „otelului Széchenyi“ la 8 oare seara.
16. August.
6. Servit divin celebrat în bisericile române de ambele confesiuni la 8 oare a. m.
7. Ședința adunării generale în biserică gr. or. la 10 oare a. m.
17. August.
8. Servit divin celebrat în bisericile române de ambele confesiuni la 8 oare a. m.
9. Producțiune musicală în sala „otelului Széchenyi“ la 8 oare seara.
18. August.
10. Servit divin celebrat în bisericile române de ambele confesiuni la 8 oare a. m.
11. Ședința adunării generale în biserică gr. or. la 10 oare a. m.

8. Prânz comun în otelul la contele Széchenyi la 2 oare p. m.
9. Producțiunea pompierilor voluntari din Orăștie la 5 oare p. m.
10. Bal în sala otelului la contele Széchenyi la 9 oare seara.

19. August.

11. Escursiune la Huniadoara.

Comitetul de primire.

NB. Bilete de intrare pentru producțiunea musicală, bal și prânzul comun se află de vîndare la domni Dr. Ioan Mișu, avocat și Dr. Stefan Erdély, medic în Orăștie — asemenea la acești domni au a-se face și insinuările pentru escursiunea la Huniadoara.

Varietăți.

* Diarele din România ne spun, că M. S. Regele Carol a primit din partea M. S. împăratului Germaniei și rege al Prusiei o scrisoare prin care i se face cunoscut, că A. S. R. principesa Augusta-Victoria, născută principesa de Schleswig Holstein, soția A. S. R. principelui Wilhelm al Prusiei, a dat nascere unui principe.

* (Viața definită de Diderot). A te nasce în imbecilitate, în mijlocul durerii și al țișetelor; a fi jucăria ignoranței, greșelii, boalelor, răutăților și pasiunilor; a te întorcede pas de pas la imbecilitate, din momentul ce începi a bălăuți până în momentul ce aiurezi ca bătrîn; a trăi între pungași și șarlatani de toată specia, să nu scii de unde vii, pentru ce ai venit și unde te duci; eată ceea ce se chiamă prezentul cel mai însemnat, dat de părinți și de natură: viața.

* (Sirma telegrafică ca conducătoare de cholera). O deregătorie dela frontierele statului italian, de frica cholerei, a decis a tăia sirma telegrafică, ca nu cumva să se ducă pe telegraf în țara lor microbii și baccilele cele înspăimîntătoare, Teribilă scutire! Nu cumva vor încerca să oprească și vîntul de a mai bate din acele părți cari sînt băntuite de acest flagel. Cînd le-ar succeda a realiza aceasta, atunci ar fi făcut în adevăr un lucru de mare preț, căci s'a constatat că vînturile sînt acele, cari duc morburile până în locurile cele mai depărtate.

Acestea de sigur sînt cauzele celor mai multe morburi venite în țeara noastră din părțile Asiei. Oprirea acestora însă este ceva imposibil, si „ad imposibilia „nemo obligatur.“

Conspectul operațiunilor Institutului de credit și de economii „Albina“ în Sibiiu în luna Iuliu 1884.

Intrate.	fl.	cr.
Numerariu din 30 Iunie a. c.	55,976.17	
Depuneri	202,597.40	
Cambii rescumpărate	188,231.54	
Împrumuturi hipotecare și alte împrumuturi	34,210.68	
Interese și proviziuni	13,093.39	
Fondul de pensii	33.50	
Monetă	45,616.50	
Efecte	54,071.47	
Conturi curente	100,677.25	
Diverse	45,459.75	
	fl. 739,967.65	
Esîte.	fl.	cr.
Depuneri	71,338.66	
Cambii escomptate	230,365.80	
Împrumuturi hipotecare și alte împrumuturi	110,988.—	
Interese pentru depuneri	65.29	
Competențe de stat	3,665.69	
Dividenda	18,760.—	
Salarie și spese	2,220.50	
Monetă	67,669.42	
Conturi curente	99,195.18	
Diverse	45,579.67	
Saldo în numerariu cu 31 Iuliu a. c.	90,119.44	
	fl. 739,967.65	

Sibiiu în 31 Iuliu 1884.

Visarion Roman,
director executiv.

Ioșif Lissai,
comptabil.

(Mijloc de cură.) Tuturor căi sufer de epilepsie, convulsiiune sgărciuri și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinale, așa dicînd minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobîndi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavă. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință liniștită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, prețurile capitalei universale Paris sînt relativ foarte eșine Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat a boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 7 August n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.10	122.—
Renta de aur ung. de 4%	92.35	92.30
Renta ung. de hîrtie	89.05	89.—
Datorie de stat austriacă în hîrtie	81.10	81.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.80
Galbin	5.74	5.75
Napoleon	9.65	9.64
London (pe polița de trei luni)	124.50	124.15

Nr. 234.

[803] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu și cantor la școala confesională română gr. or. din Șomeș-sat (Șomeșfalău), se scrie concurs cu termen până la 12 Aug. 1884 st. v.

Salariu anual pentru învățătoriu este 150 fl., cuartir liber cu grădiniță; afară de aceasta:

- Venitul cantoral, care este următorul:
1. Dela 28 familii câte o merță (30 litre) de bucate.
 2. Dela 28 familii câte o și de lăcră (clacă).
 3. 2 jugere pământ arătoriu de clasa I.
 4. Usutele venite cantorale după stolă.

Toate aceste dau un venit de peste 100 fl.

Doritorii de a ocupa acest post învățătoresc-cantor, au a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigoare subscrisului, până la termenul prefript, — având însă mainainte a se prezenta la fața locului în vre-o duminică ori sâmbătoare ante termenului prefript, pentru a proba aptitatea în cântări.

În conțelegere cu comitetul parochial. Cluș, 10 Iuliu 1884 st. v.

Vasile Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 219.

[802] 1—3

CONCURS

Se scrie concurs pentru ocuparea posturilor de învățători la școalele din protopresbiteratul Iliei în următoarele parochii:

I. Câmpuri-Câmpeni-Surduc, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și cuartir liber în edificiul școlii.

II. Runcșor și Vica, cu salariu anual 300 fl. v. a. și cuartir liber în edificiul școlii.

Reflecții au a-și înainta concursurile instruite în regulă până în 20 August st. v. a. c. la adresa subsemnatului, documentând și aceea, dacă posed examenul din limba maghiară.

În suplicile concursuale se se amintească și împregiurarea dacă respectivul au mai concurat la vre-un post învățătoresc și în care protopresbiterat.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-tului Iliei.

Gurasada, 17 Iuliu 1884.

În conțelegere cu comitetele parochiale.
Alecsiu Olariu,
adm. prot.

Nr. 128.

[805] 1—3

Prolungire de concurs.

Concursul pentru patru stațiuni învățătorești la școala capitală din Avrig cu salariu de câte 300 fl., publicat în Nr. 73 a „Telegr. Rom.” se prolungește până la 4/16 August, ear ziua alegerii se transpune pe 6/18 August.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-tului Avrigului.

Nr. 93.

[788] 2—3

CONCURS.

La școalele medii și la școalele normale (primare) române gr. or. din Brașov sunt de ocupat următoarele posturi:

1. Un post de profesor de filologia clasică și în specie limba latină ca studiu principal și limba română și maghiară, ca studiu auxiliar, la gimnasiu.

2. Un post de profesor de istorie și geografă ca studiu principal și limba română și maghiară ca studiu auxiliar, la școala reală și comercială;

3. Un post de profesor secundar de muzică vocală, pentru gimnasiu, școala comercială și reală, și la clasele IV și V de fete;

4. Un post de învățătoriu la școala normală (primară).

Pentru ocuparea acestor posturi se scrie concurs cu termen până la 15/27 August 1884.

Concurenții vor adresa petițiunile lor către subscrisa Eforia școlară instruite cu documentele:

- a) că sunt de naționalitate români i de religiunea gr. or.
- b) că au purtare morală și politică bună;
- c) că sunt sănătoși;
- d) că reflecții la posturile de sub Nr. 1 și 2 au calificățiunea pre-

scrisă de legea de instrucțiune din anul 1883 § 29. 30. 61 și 62 în combinațiune cu dispozițiunile în vigoare ale Autorităților bisericești confesionale rom. gr. or. din Archidieceasa Transilvaniei;

e) reflecții la postul de sub Nr. 3 să producă testimoniu despre absolvarea cursului la vre un conservatoriu de muzică, sau că posed cunoștințe temeinice de muzică vocală și instrumentală;

f) concurenții la postul de sub Nr. 4 vor produce testimoniu că au absolvat cursul pedagogic; testimoniu de calificățiune învățătorească, că cunosc pre lângă limba maternă pre cea maghiară și germană posed cunoștințe teoretice și practice de grădinarit, de gimnastică și de desen linear.

Emolumentele pentru profesorii de sub Nr. 1 și 2 sunt:

Până la obținerea decretului de profesor ordinar definitiv (§ 30 leg. instr. 1883.) Salariu anual de 700 fl. v. a. după aceea în următorii doi ani salariu anual de 800 fl. v. a. și de aci înainte salariu constant anual de 900 fl. v. a. și cuincuenal de 50 fl. v. a. carele se va repeta de cinci ori, precum și drept de pensiune conform statutului în vigoare.

Postul de sub Nr. 3 este împreunat cu salariu anual de 500 fl. v. a. Acest profesor va putea deveni și conducătoriu al corului bisericesc dela Biserica română gr. or. a St. Nicolae din loc, pe lângă o remunerațiune an. de 600 fl. v. a.

Cu postul de sub Nr. 4 este împreunat în anul prim de serviciu, salariu anual de 300 fl. v. a. în următorii doi ani salariul anual de 400 fl. v. a. eară de aci înainte salariul de învățătoriu definitiv de 500 fl. v. a. și doue decenale de câte o 100 fl. v. a. precum și drept de pensiune conform statutului în vigoare.

În fine au să dechiare toți concurenții în petițiunile lor, că se vor supune necondiționat dispozițiunilor în vigoare ale institutului.

Brașov 16/28 Iuliu 1884.

Eforia școalelor centrale române gr. orientale.

„FURNICA“

cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

Domnii acționari ai societății „Furnica“ cassă de economii, în Făgăraș sunt provocați, ca în sensul §. 6. din statute, să binevoască a solvi a șeasa rată de 10% asupra acțiunilor dlor, adică câte 10 fl. v. a. de acțiune până cel mult în 31 Octombrie a. c. la cassa societății în Făgăraș, sau la „Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu, sau la Filiala aceluși institut în Brașov.

Făgăraș, în 31 Iulie 1884.

[801] 2—3

Directiunea.

Nr. 3978/1884. pol.

[804] 1—1

Publicațiune.

Subscrisul magistrat aduce la cunoștința publică, că licitațiunea spre esarëndarea pășunii pentru oi pre timpul iernei 1884/5 de pe hotarul Sighișoarei se va ținea la 1 Septembrie a. c. la 9 oare înainte de ameați în cancelaria magistratului.

Condițiunile speciali de licitațiune se pot vedea în oarele oficioase în cancelaria magistratului

Sighișoara, 31 Iuliu, 1884.

Magistratul orașan.

Demn de atențiune!

EPILEPSIE
CONVULSIUNI (sgârciuri)
ȘI
BOLNAVI DE NERVI.

Află ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviți vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalie cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 38

Neîncungiat de lipsă la economia de vite.

Pravuri de Transilvania pentru cai și vite cornute.

Pregătite din cele mai aprobate mijloace de casă, corespundătoare relațiunilor noastre economice și pusețiunei țerei noastre, cari atât ca mijloc de cură, cât și ca mijloc preservativ nu ar trebui să lipsească la nici un econom adevărat.

Pentru cai.

Contra ciurmei, șorecelor și altor boale periculoase, precum: catarhœa organelor de respirațiune, catarhœa de stomach, nemistuire, colică, tuse, marasma (Abmagerung) preste tot, contra celor mai decide-toare boale; mai departe servesc pravurile acestea la cal spre crescerea frumoasă și-l susțin sănătos și înfocat.

Pentru vite cornute.

Contra deosebitelor aprinderi și alte boale, precum: flatulentia și colică, mai departe la vaci, dacă dau lapte puțin și slab, contra marasmei (Abmagerung) contra apetitului perdit și cu deosebire la vitele de îngrășat.

1 pac. à ¼ Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à ½ Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru oi.

Un obiect neapărat de lipsă în economia rațională de oi, preparat din cele mai aprobate și practice mijloace de casă, cel mai bun mijloc de cură și preservativ contra boalelor epidemice, cari domnesc mai adese ori, precum: Genuriu vermele de plămână (Lungenwurm), călbează, cloroșea (Anaemie Bleichsucht), tuse, diarhœa, bubat (vêrsat) mai departe restituie apetitul perdit și vindecă toate boalele de stomach și a organelor din lăuntru ș. a. m.

1 pac. à ¼ Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à ½ Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru rimători.

Cel mai aprobat mijloc de cură pentru rimători. Curează diarhœa, colica, branca, precum și felurite aprinderi. — E de mare folos și pentru rimătorii de îngrășat, fiind-că face apetit și tot odată și îngrășă.

1 pac. à ¼ Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à ½ Kilo 60 cr. v. a.

[708] 6—10

Depositul principal de expedițiune la

Albert Wachsmann,

apotecar în Borgo-Brund. (Transilvania).

Mai departe în deposit: în Sibiu, Cluș, Alba-Iulia și Sighișoara la J. B. Mieselbacher sen., în Bistrița la A. Kollmann, în Deva la Apotecar Josef Fr. de Nădasch.

Perseci din Italia,

de soiul cel mai fin,

culese proaspete de pe pom în toată ziua cu fl. 2.90
dtto Perseci de pe insula ionică Corfu cu fl. 3.50
pentru o corfă de 5 kilo și fără porto, libere de vamă la [759] 12—12

N. Salvari—Triest.

Dela sfârșitul lui Iulie începând se află și struguri frumoși și proaspeți cu 2 fl.

Esaminați și păstrați ce e bun.

Preparate în mii de feluri dovedite și probate prin documente dela autorități medicale și folosite cu bun succes de mulți privați:

Sucul de mușchiu al Drului Miller are un efect neașteptat la tuse, răgușală, durere de gât, la flegmă, la tuberculosă, peste tot la toate atacurile organelor de respirațiune. În borcane pentru copii și oameni mari. Prețul pentru un borcan 50 cr.

Balsamul preservativ al Drului Miller contra convulsiunilor. Acest balsam se recomandă pentru durerile și convulsiunile de stomach, pentru catar de stomach, ruptură, diaree și umflătură; la colică succesul este aproape momentan. Mai departe se recomandă după toate morburile, cari au durat mai mult, pentru că promovează în mod esențial mistuirea. Acest excelent remediu se nu lipsească din nici o casă țărănească. Prețul pentru ¼ Flacon 1 fl. 50 cr., pentru ½ Flacon 80 cr.

Venus-Cream al Drului Miller neîntrecut în efectul său la petele, ce es vara pe pele, la înroșire, peste tot la ori-ce necurățire a feței. Succesul e sigur după o întrebuințare regulată. Prețul unui borcan elegant de lemn 2 fl.

Cream-Vaselin aurii al Drului Miller, mediul cel mai excelent de a-și face în scurt timp mâinile albe, delicate și moi. Și pentru colorarea feței înecă de recomandat. În borcane de sticlă à 80 cr.

Balsamul Drului Miller pentru ochi de găină, un remdiu foarte bun pentru ochi de găină, negeli, degerături și îngroșeri de piele. Prețul unei sticle cuprinse într-o cutie împreună cu espușnerea modului de întrebuințare și un penel 60 cr. [706] 17—17

În Sibiu se pot căpăta numai la F. A. Reissenberger; în Arad la Tonnes & Comp.; în Buda-Pesta la L. Edesky; în București la F. Brus, farmacist; în Viena la Filip Neustein, farmacist; se mai poate căpăta afară de aceea în toate farmaciile și băcăniile mai mari din Ungaria și Transilvania, precum și la depositul central de expediție, J. de Miller, farmacist, Brașov. (Transilvania).

Infalibil.

Retrimitem banii primiți tuturor acelor, cari nu va avé efect

**„Roborantium“**
(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpătina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încăruntire.

După întrebuințare mai deasă garantăm succesul. Expediția în sticle originale cu fl. 1.50, la sticle de probă fl. 1 prin J. Grolich în Brunn.

„Roborantium“ s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Depositol principal în Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia F. A. Reissenberger. București: R. Schmettau, farmacist de curte. Buda-pesta: Neruda Nándor, Hatvanergasse 10. Caransebeș: M. Vlad, farmacist. Lugos: L. Vêrtes, farmacist. Timișoara: Stefan Târczay, farmacist. Verșef: Sebastian Strach, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébé“ alifie orientale se ță din care se nasce frăgeție, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vêrsat. — Prețul 85 cr. [713] 18

„Bonquet du Serail de Grolich“

parfum de basmauă pentru damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun. Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuința și ca presente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.